

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DEPARTAMENT POŻYTKU PUBLICZNEGO

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 661 11 46, fax +48 22 661 14 60
www.mpips.gov.pl; E-Mail: pozytek@mpips.gov.pl

Warszawa, dnia 30 czerwca 2010 r.

DPP-I-0212-47-MŻ/10

**Ogólnopolski Związek Rewizyjny
Spółdzielni Socjalnych
Polanowice 94
46-220 Buczyna**

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami co do wykładni ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 94, poz.651), uprzejmie informujemy, co następuje:

Art. 1 pkt 7 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach socjalnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2009 r., Nr 91, poz.742 z późn. zm.) zmienił brzmienie art. 12 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, dopuszczając inne niż tylko spółdzielcza umowa o pracę formy zatrudnienia w spółdzielni socjalnej – tj. formy określone w art. 201 ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze. Są to umowy o pracę nakładczą, umowy zlecenia lub umowy o dzieło.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 12 ust 3a możliwość zwrotu przez starostę całości lub części składek na ubezpieczenia społeczne odnosi się do osób wymienionych w art. 4 ust. 1, zatrudnionych na zasadach, o których mowa w ust. 1 – a zatem do osób zatrudnionych we wszystkich formach zatrudnienia wymienionych w art. 201 ustawy Prawo spółdzielcze.

Z cywilnoprawnej zasady swobody umów (art. 353¹ Kodeksu cywilnego) wynika iż strony mogą, nie naruszając stosownych przepisów prawa pracy (w szczególności

dotyczących rozwiązania umowy o pracę), zmienić podstawę prawną zatrudnienia. Ustawa o spółdzielniach socjalnych nie zawiera w tej kwestii żadnych ograniczeń. Uprawnienie to nie ma związku z datą zawarcia spółdzielczej umowy o pracę, która miałaby być rozwiązana i zastąpiona inną z form.

Ograniczenia mogą dotyczyć natomiast zawierania dodatkowych umów cywilnoprawnych pomiędzy członkami spółdzielni socjalnej, zatrudnionymi równocześnie na podstawie spółdzielczej umowy o pracę, a tą spółdzielnią. W niektórych przypadkach mogłoby to prowadzić do naruszenia przepisów kodeksu pracy, w związku z tym, że zatrudnianie pracowników poza normalnym czasem pracy na podstawie umów cywilnoprawnych przy pracach tego samego rodzaju, co objęte stosunkiem pracy, narusza przepisy o czasie pracy w godzinach nadliczbowych (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 1994 r., I PZP 13/94, OSNAPiUS 1994 Nr 3, poz. 139).

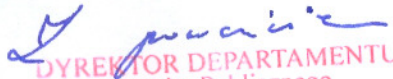
Odrębną kwestią jest kształt umowy o refundację składek na ubezpieczenie społeczne członka spółdzielni socjalnej zawieranej pomiędzy tą spółdzielnią a starostą.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 94, poz.651) ani ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) nie zawierają postanowień dotyczących kształtu tej umowy. Umowa taka może być zawierana zarówno każdorazowo po uwzględnieniu wniosku o refundację, jak też możliwe jest zawarcie umowy na czas określony lub na cały okres refundowania składek.

Jeżeli w czasie trwania umowy o refundację składek, zawartej przez spółdzielnię socjalną ze starostą, zmieni się podstawa prawna zatrudnienia członka spółdzielni, którego ta refundacja dotyczy, starosta nie jest dłużej zobowiązany do dokonywania refundacji. Może jednak zawrzeć kolejną umowę (lub aneks do poprzedniej umowy), co wynika wprost z art. 12 ust 3a. Decyzja o dalszym refundowaniu składek należy w tym przypadku do suwerennego uznania starosty.

Jednocześnie należy pamiętać, że punktem odniesienia dla oceny za jaki okres można refundować składki, nie jest zawarcie umowy pomiędzy starostą a spółdzielnią, lecz zawarcie umowy o pracę pomiędzy spółdzielnią a jej członkiem. Refundacja może być dokonana z wyrównaniem od dnia zawarcia spółdzielczej umowy o pracę, umowy o pracę nakładczą, umowy zlecenia lub umowy o dzieło. Zgodnie z zasadą, iż prawo nie działa wstecz, refundacja nie może być jednak dokonywana za okres przed wejściem w życie ustawy z 7 maja 2009 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach socjalnych oraz niektórych innych ustaw, tj. przed 16 lipca 2009 r.

W przypadku zmiany podstawy zatrudnienia członka spółdzielni okres zatrudnienia, na podstawie którego liczy się wysokość refundacji powinien obejmować sumę okresów zatrudnienia na poszczególnych podstawach. Art. 12 ust 3a wskazuje wprost, że chodzi o okres liczony „od dnia zatrudnienia”, zatrudnieniem jest zaś każda z form określonych w art. 201 Prawa spółdzielczego. Zmiana formy zatrudnienia nie powoduje ponownego liczenia okresu, o którym mowa w art. 12 ust 3a i który liczony jest od dnia zawarcia pierwszej umowy z członkiem spółdzielni, na podstawie której doszło do zatrudnienia.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Pożytku Publicznego
